

## DOBA MEZIVÁLEČNÁ (1919-1939)

### 5. Zklamání Italové

Tak co vám dnes vlastně ještě říkají dějiny Itálie? Nebylo to právě ono místo, kde začínala ta pravá evropská historie? Ano, jenže o Římském impériu si Italové doby meziválečné mohli opravdu nechat pouze zdát. Slavnostně se zúčastnili Versailleské konference, protože i oni patřili mezi pět vítězných mocností (i když přiznejme si, že to s tím jejich vítězstvím v První světové válce bylo trochu složitější). Jenže na těchto slavných jednáních zjistili, že jim jejich válečné vítězství v podstatě ani žádné výhody nepřineslo. Francouzi si s Belgičany vesele okupovali Německo, Británie dále operovala ve svých početných koloniích, Japonci pokračovali ve svém průmyslovém boomu a USA se mohly klidně uživit jenom z úroků financí, které Evropanům na poválečnou rekonstrukci zapůjčily. Ale Italové? Ta slavná Itálie, které se podařilo s pomocí Francouzů roku 1859 osvobodit z rakouské nadvlády a následně také konečně sjednotit, zůstává nadále ve svých původních hranicích. Kdo za to vlastně může?

A právě v této době se začínají po Itálii tvořit podivné vojenské oddíly, které jsou silně nacionálně naladěny. Chtějí vynahradit to, čím Itálie už dlouhou dobu strádá. Postupně se z nich stává politická strana, která k lidem přichází s líbivými hesly, jako byla např. vyšší mzda, zabor církevní půdy, rozšíření území na úkor slabších států atd... I když se v západní Evropě začíná objevovat pozvolná demokracie, lidé zatím ještě stále nejsou vyléčeni ze sociálního darwinismu, tedy z teorie, že silnější vítězí nad zaostalejším a podrobí si ho v zájmu vlastního přežití.

A tak slavné oddíly „černokošiláků“ (tedy oněch důstojníků, ke kterým se začali přidávat už i studenti a dělníci) pomalu zaplňují ulice a roku 1922 čítají něco okolo 250 tisíc členů. Dali si název „faschi“, což ukazuje etymologicky na slovo „fascet“ (vojenské oddíly starověkého Říma). Vcelku rychle se název vžil a Evropa začíná mluvit o tzv. „fašistech“. Zatím ještě nenese tento pojem nijak pejorativní význam, ale za pár let už bude celý svět vědět, oč vlastně běží.

Když se fašistům povedlo roku 1922 provést pod vedením Benita Mussoliniho v Itálii státní převrat, začaly se o podobnou věc pokoušet ve světě i státy další. O fašismu by se dalo mluvit v Německu, Španělsku, Maďarsku, Finsku nebo dokonce v Japonsku. A nemylme se, ve zmíněných státech se fašismus třeba prosadil, ale v těch dalších, které zde nezmiňuji, byly snahy o fašistický převrat také. I samotná Francie nebo Čechy řešily otázku, zda se k fašismu nepřipojit. Záměrně nezmiňuji Slováky, protože ti za II. světové války s fašistickým režimem silně spolupracovali.

A tak se otevřela i v Itálii agresivita, která byla srovnatelná s hitlerovským Německem. Ve třicátých letech se Italové rozhodli zaútočit na severoafrickou Etiopii a balkánskou Albánii. Obě dvě země během krátkého času za přispění Němců a vcelku primitivní obranné politiky Společnosti národů anektovali (tedy zabrali a připojili). Ve chvíli, kdy došlo k samotné světové válce, měl fašismus v Evropě značnou přesilu.

Právě samotný Adolf Hitler byl Mussoliniho fašistickou politikou hodně inspirován a postupně ji zkombinoval se svou nacistickou vizí Mein Kampf. Vždyť Němci a Italové, ač stáli po První světové válce na dvou stranách, měli leccos společného.